

jeg ikke veed, hvad den høitærede Minister vil slutte fra, at Lovudkastet bliver vedtaget eller ikke vedtaget; det, som foreligger til Afstemning er Lovforslaget i den Stikkelse, som det nu har, og det gaar ikke an at stemme for en Lov, man ikke kan billige.

Ministeren for Kirke- og Under- viisningsvæsenet:

Jeg troer rigtignok, at naar man betragter de foreliggende Omstændigheder, er det let at see, hvad en Afstemning for Loven betyder. Efterat der fra Regjeringens Side foreligger en bestemt Erklæring om, at man ikke kan modtage Loven i den Stikkelse, som den har, veed man, at Afstemning for Loven ikke kan faae den Betydning, den ellers vilde have. Ja, det forstaaer sig, det overordentlige Tilfælde kunde indtræffe, at selv en saadan Erklæring fra Regjeringen kunde tabe sin Betydning derved, at Ministeriet gik af, men det mærker man dog gjerne lidt iforveien. Hvis ikke et saadant Tilfælde skulde indtræffe, vil Betydningen af en Vedtagelse være den, at man bringer Loven over i det andet Thing; om man ønsker det eller ikke, skal jeg ganske henstille til de ærede Medlemmer selv; mig er det aldeles ligegyldigt. En første Behandling i det andet Thing har altid noget Fornøieligt og Opmuntrende for mig, saa at jeg alene af den Grund gjerne kunde ønske den, men noget Udbytte af en saadan første Behandling troer jeg ikke, der kan være af den Grund, at ved den følge de enkelte Individier meest deres eget Hoved, og den rette Samvirken begynder først ved anden og tredie Behandling, ja det har jo endogsaa viist sig, hvad den ærede Ordfører allerede har omtalt, at naar tredie Behandling ikke foregaar under et vist Tryk, følger ogsaa der Enhver sit eget Hoved. Jeg mener altsaa, at det er en Smags- sag, om man vil vedtage Lovudkastet eller ikke. Jeg skal nu bemærke, at enten Loven bliver vedtagen eller ikke, vil der foreligge en bestemt Situation for det Tilfælde, at Ministeriet finder sig foranlediget til at gjenoptage Sagen, og det kan maaskee for Landstingets Medlemmer have en vis Interesse at see, hvorledes denne Stilling da vil være. Det vil neppe være undgaaet de ærede Medlemmers Opmærksom-

hed, at Loven egentlig styrtes sammen paa Grund af forskjellige Bestemmelser, der ere bleve optagne i den under Behandlingen her. Saaledes som Loven var, da den blev forelagt for det høie Thing, gif der ud fra den Forudsætning, at der skulde blive ved Kaldene en væsentlig Hjemmeindtægt, nemlig Offer og Accidentser og Avlingen. Fra det Dreblik af man nu — og deri synes jeg, at Meningerne saa temmelig stemme sammen — i væsentlig Grad begrænses Præstegaardsavlingerne og man vil have Offeret afløst af en fast Afgift, svinder den hele Hjemmeindtægt ind til en reen Ubethdelighed, og derved styrtes Lovens Grundlag sammen. Der vil, efterat Offeret er afløst — og jeg tænker mig, at man kunde blive enig om et mere hensigtsmæssigt Forslag i saa Henseende end det saa seent ud paa Ratten vedtagne — og naar Indtægten af Avlingen er for den overveiede Deel bestemt til en fast Afgift, aldeles ikke være Anledning til at fastholde de samme Udgangspunkter, der nu ligge til Grund for Loven. Idet man iøvrigt bibeholdt et væsentligt Hensyn til de historiske Forhold og enkelte andre Momenter, hvorpaa Loven nu hviler, maatte dog dens Stikkelse blive en anden. Der vil da ikke være Noget til Hinder for, at man kunde lade det træde langt klarere og bestemtere frem, hvad ethvert Kald fik, og at ethvert enkelt Kald virkelig kom til at svare til den Klasse, hvortil det fattes; thi da faldt den særlige Anledning til Kaldenes Uligbed i Hjemmeindtægten bort. Dernæst vilde de Bestemmelser, der ere komme ind i Loven, medføre, at Sagen under Regjeringens eventuelle Behandling af den vilde antage ganske andre Dimensioner end nu. Det er allerede bemærket, at naar man afløser Offer og Accidentser for de Geistlige, kan det ikke gaar an at bevare Offer og Accidentser for Skolelærerne, og det vilde være rimeligt, at man gjorde et Forsøg paa at finde et tilfredsstillende Forslag til paa éengang at afløse de nævnte Indtægter for Alles Vedkommende, og saa paatrænger sig dertil det Spørgsmaal, som den ærede Ordfører har gjort opmærksom paa, om man saa bør lade dette Forhold bestaae i Kjøbenhavn, der jo er behandlet temmelig let i Lovudkastet. Saaledes vil denne Paragraph voxe ud til et særskilt